

Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020

2020 dsc 1

Nodiadau Esboniadol

Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020

2020 asc 1

Explanatory Notes

£6.90

DEDDF IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL (ANSAWDD AC YMGYSYLLTU) (CYMRU) 2020

NODIADAU ESBONIADOL

CYFLWYNIAD

1. Mae'r Nodiadau Esboniadol hyn ar gyfer Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) a basiwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar 17 Mawrth 2020 ac a gafodd y Cydsyniad Brenhinol ar 1 Mehefin 2020. Fe'u lluniwyd gan Adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Llywodraeth Cymru er mwyn cynorthwyo'r sawl sy'n darllen y Ddeddf.
2. Ni fwriedir i'r Nodiadau Esboniadol fod yn ddisgrifiad cynhwysfawr o gynnwys y Ddeddf. Os ymddengys nad oes angen rhoi unrhyw esboniad neu sylw ar ddarpariaeth unigol yn y Ddeddf, nis rhoddir. Rhwng pasio'r Bil a'r Cydsyniad Brenhinol, ailenwyd Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn Senedd Cymru neu Welsh Parliament. Drwy gydol y ddogfen hon, mae i gyfeiriadau at "y Senedd" yr un ystyr â Senedd Cymru a Chynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae'r Ddeddf yn Ddeddf gan Senedd Cymru yn rhinwedd adran 107 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 fel y'i diwygiwyd.

CRYNODEB

3. Mae'r Ddeddf yn gwneud darpariaeth ynghylch nifer o gynigion rhyngberthynol sy'n ymwneud ag ansawdd ac ymgysylltu â'r cyhoedd mewn iechyd a gofal cymdeithasol.
 - a. Mae Rhan 1 yn rhoi trosolwg o brif ddarpariaethau'r Ddeddf.
 - b. Mae Rhan 2 yn gosod ar Weinidogion Cymru a chyrff y GIG ddyletswydd sy'n ymwneud â gwella ansawdd gwasanaethau iechyd.
 - c. Mae Rhan 3 yn gwneud darpariaeth ar gyfer ac ynghylch dyletswydd gonestrwydd mewn cysylltiad â gwasanaethau iechyd.
 - d. Mae Rhan 4 yn sefydlu Corff Llais y Dinesydd ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Cymru ac yn gwneud darpariaeth ynghylch ei swyddogaethau, sef cynrychioli buddiannau'r cyhoedd mewn cysylltiad ag iechyd a gofal cymdeithasol a darparu gwasanaethau eirioli mewn cysylltiad â chwynion. Mae hefyd yn dileu Cynghorau Iechyd Cymuned a'r Bwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned.
 - e. Mae Rhan 5 yn gwneud darpariaeth ynghylch is-gadeiryddion Ymddiriedolaethau'r GIG ac ar gyfer mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol i ddeddfwriaeth arall, ac mae'n cynnwys darpariaethau atodol ynghylch y Ddeddf gan gynnwys darpariaeth mewn perthynas â gwneud rheoliadau a threfniadau ar gyfer dwyn y Ddeddf i rym.

HEALTH AND SOCIAL CARE (QUALITY AND ENGAGEMENT) (WALES) ACT 2020

EXPLANATORY NOTES

INTRODUCTION

1. These Explanatory Notes are for the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act which was passed by the National Assembly for Wales on 17 March 2020 and received Royal Assent on 1 June 2020. They have been prepared by the Health and Social Services Department of the Welsh Government to assist the reader of the Act.
2. The Explanatory Notes are not meant to be a comprehensive description of the contents of the Act. Where an individual provision of the Act does not seem to require any explanation or comment, none is given. Between the passing of the Bill and Royal Assent, the National Assembly for Wales has been renamed as the Welsh Parliament or Senedd Cymru. Throughout this document “the Senedd” is referred to have the same meaning as Senedd Cymru and the National Assembly for Wales. The Act is an Act of Senedd Cymru by virtue of section 107 of the Government of Wales Act 2006 as amended.

SUMMARY

3. The Act makes provision about a number of interrelated proposals relating to quality and public engagement in health and social care.
 - a. Part 1 provides an overview of the main provisions of the Act.
 - b. Part 2 imposes a duty relating to improvement in the quality of health services on the Welsh Ministers and NHS bodies.
 - c. Part 3 makes provision for and about a duty of candour in respect of health services.
 - d. Part 4 establishes, and makes provision about the functions of, the Citizen Voice Body for Health and Social Care, Wales whose function is to represent the interests of the public in respect of health and social care and to provide advocacy services in respect of complaints. It also abolishes Community Health Councils and the Board of Community Health Councils.
 - e. Part 5 makes provision about vice-chairs of NHS Trusts, for minor and consequential amendments to other legislation and contains supplementary provisions about the Act including provision in relation to the making of regulations and arrangements for bringing the Act into force.

SYLWEBAETH AR YR ADRANNAU

Rhan 2: Gwella gwasanaethau iechyd

Adran 2 – Ansawdd wrth ddarparu gwasanaethau iechyd

4. Mae'r adran hon yn gosod ar Weinidogion Cymru a chyrff y GIG ddyletswyddau newydd sy'n ymwneud â gwella ansawdd gwasanaethau iechyd.
5. Bydd y ddarpariaeth, mewn cysylltiad â chyrff y GIG, yn disodli'r ddarpariaeth yn adran 45(1) o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003. Mae adran 45(1) yn gosod dyletswydd ar gyrff y GIG yng Nghymru (byrddau iechyd lleol, ymddiriedolaethau'r GIG ac awdurdodau iechyd arbennig) i sicrhau bod trefniadau priodol yn eu lle i fonitro a gwella ansawdd y gofal iechyd a ddarperir gan neu ar gyfer y cyrff hynny. Bydd y ddarpariaeth newydd yn disodli adran 45(1) a bydd, yn ychwanegol, yn gymwys i Weinidogion Cymru.
6. Bydd adran newydd 1A o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, fel y'i mewnosodir gan is-adran (1), yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru arfer eu swyddogaethau mewn perthynas â'r gwasanaeth iechyd gyda golwg ar sicrhau gwelliant yn ansawdd gwasanaethau iechyd. Bydd y ddyletswydd hon yn gymwys pan fydd Gweinidogion Cymru yn arfer unrhyw un neu ragor o'u swyddogaethau sy'n ymwneud â'r gwasanaeth iechyd, gan gynnwys swyddogaethau sy'n ymwneud â'r gwasanaeth iechyd ac nad yw Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 yn ymdrin â hwy megis, er enghraifft, swyddogaeth Gweinidogion Cymru o adolygu gofal iechyd ac ymchwilio iddo o dan Bennod 4 o Ran 2 o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003.
7. O dan adran 1A(3) a (5), bydd yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyhoeddi adroddiad blynyddol ar y ddyletswydd i sicrhau gwelliant, a gosod yr adroddiad gerbron y Senedd. Rhaid i'r adroddiad gynnwys asesiad o hyd a lled unrhyw welliant yn y canlyniadau a gyflawnir o ganlyniad i'r camau a gymerir i gydymffurfio â'r ddyletswydd. Caiff y mathau o ganlyniadau a asesir yn yr adroddiad gynnwys, er enghraifft, hyd a lled unrhyw welliant ym mhrofiad y claf, neu wrth ganfod a thrin sepsis yn gynnar, neu hyd a lled unrhyw welliant wrth leihau nifer yr heintiau a geir yn yr ysbyty.
8. Bydd adrannau newydd 12A, 20A a 24A o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, fel y'u mewnosodir gan is-adrannau dilynol adran 2, yn gosod dyletswydd gyfatebol ar fyrddau iechyd lleol, ymddiriedolaethau'r GIG ac awdurdodau iechyd arbennig ("cyrff y GIG"). Yn unol ag adran 24A(8) o'r Ddeddf honno (sydd wedi ei mewnosod gan adran 2 o'r Ddeddf hon), nid yw awdurdod iechyd arbennig yn cynnwys awdurdod iechyd arbennig trawsffiniol o fewn yr ystyr a roddir i "cross-border special health authority" yn adran 8A(5) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006. Bydd yn ofynnol i gyrff y GIG arfer eu holl swyddogaethau gyda golwg ar sicrhau gwelliant yn ansawdd gwasanaethau iechyd. Mae'r ddyletswydd, felly, yn wahanol i'r ddyletswydd yn adran 45(1) gan ei bod yn gymwys i arfer pob swyddogaeth. Wrth gyflawni'r ddyletswydd, bydd yn ofynnol i gorff GIG ystyried nid yn unig sut y gallai wella gwasanaeth y mae'n ei ddarparu yn uniongyrchol, ond hefyd sut y gallai weithredu mewn ffordd a fydd yn cyfrannu at wella ansawdd rhan arall o'r gwasanaeth iechyd. Er enghraifft, gallai darparu system electronig ar gyfer rhagnodi meddyginiaethau a rhyddhau wella

COMMENTARY ON SECTIONS

Part 2: Improvement in health services

Section 2 – Quality in the provision of health services

4. This section imposes new duties on the Welsh Ministers and NHS bodies relating to improving the quality of health services.
5. The provision will, in respect of NHS bodies, replace that in section 45(1) of the Health and Social Care (Community Health and Standards) Act 2003. Section 45(1) imposes a duty on Welsh NHS bodies (local health boards, NHS trusts and special health authorities) to ensure that appropriate arrangements are in place to monitor and improve the quality of health care provided by or for those bodies. The new provision will replace section 45(1) and will, additionally, apply to the Welsh Ministers.
6. New section 1A of the National Health Service (Wales) Act 2006, as inserted by subsection (1), will require the Welsh Ministers to exercise their functions in relation to the health service with a view to securing improvement in the quality of health services. This duty will apply when the Welsh Ministers exercise any of their functions that relate to the health service, including functions relating to the health service that sit outside the National Health Service (Wales) Act 2006 such as, for example, the Welsh Ministers' function of reviewing and investigating health care under Chapter 4 of Part 2 of the Health and Social Care (Community Health and Standards) Act 2003.
7. Under section 1A(3) and (5), the Welsh Ministers will be required to publish an annual report on the duty to secure improvement and lay the report before the Senedd. The report must include an assessment of the extent of any improvement in outcomes achieved as a result of steps taken to comply with the duty. The kinds of outcomes that may be assessed in the report may include, for example, the extent of any improvement in patient experience, or in the early detection and treatment of sepsis or the extent of any improvement in reducing the incidence of hospital acquired infections.
8. New sections 12A, 20A and 24A of the National Health Service (Wales) Act 2006, as inserted by the subsequent subsections of section 2, will impose a corresponding duty on local health boards, NHS trusts and special health authorities ("NHS bodies"). In accordance with section 24A(8) of that Act (which is inserted by section 2 of this Act), a special health authority does not include a cross-border special health authority within the meaning of section 8A(5) of the National Health Service (Wales) Act 2006. NHS bodies will be required to exercise all of their functions with a view to securing improvement in the quality of health services. The duty, therefore, differs to that in section 45(1) in that it applies to the exercise of all functions. In discharging the duty, an NHS body will not only be required to consider how it might improve a service it provides directly, but also how it might act in a way that will contribute to an improvement in the quality of another part of the health service. For example, the provision of an electronic medicines prescribing and discharge system may improve

ansawdd y gwasanaeth i ddefnyddwyr gwasanaethau yn y gwasanaeth iechyd cyfan.

9. Wrth gyflawni'r ddyletswydd, bydd yn ofynnol i gyrff y GIG ystyried unrhyw safonau a osodir gan Weinidogion Cymru o dan adran 47 o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003. Y safonau cyfredol yw'r Safonau Iechyd a Gofal (Ebrill 2015). Hefyd, bydd gan Weinidogion Cymru y swyddogaeth o gynnal adolygiadau o'r trefniadau a wneir gan gyrff y GIG at ddiben cyflawni eu dyletswydd o dan adran 12A, 20A neu 24A. Darperir ar gyfer yr elfennau hyn gan ddiwygiadau sydd wedi eu gwneud gan Ran 1 o Atodlen 3 i'r Ddeddf.
10. Yn ychwanegol, mae pob un o'r adrannau newydd 12A, 20A a 24A yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i ddyroddi canllawiau i'r math perthnasol o gorff GIG mewn cysylltiad â'r ddyletswydd ansawdd. Rhaid i'r canllawiau, yn benodol, gynnwys canllawiau ynghylch (i) y dystiolaeth i'w defnyddio i gefnogi eu hasesiad o welliant yn y canlyniadau a gyflawnwyd o ganlyniad i gamau a gymerwyd i gydymffurfio â'r ddyletswydd ansawdd; a (ii) sut y cynhelir asesiad o'r fath.

Rhan 3: Dyletswydd gonestrwydd

Adran 3 – Pryd y mae'r ddyletswydd gonestrwydd yn gymwys

11. Mae'r adran hon yn esbonio pryd y bydd y ddyletswydd gonestrwydd yn Rhan 3 yn gymwys. Pan fydd y ddyletswydd yn gymwys, rhaid i gorff GIG gymryd camau penodol yn unol â gweithdrefn a nodir mewn rheoliadau a wneir o dan adran 4.
12. At ddiben y Rhan hon, mae corff GIG yn fwrdd iechyd lleol, yn ymddiriedolaeth GIG, yn awdurdod iechyd arbennig ac yn ddarparwr gofal sylfaenol. Mae darparwr gofal sylfaenol yn berson sy'n darparu gwasanaethau meddygol cyffredinol (gwasanaethau ymarferydd cyffredinol), gwasanaethau deintyddol cyffredinol, gwasanaethau offthalmig cyffredinol neu wasanaethau fferyllol ar ran bwrdd iechyd lleol. Yn unol ag adran 11(7), mae cymhwyso'r ddyletswydd i awdurdodau iechyd arbennig yn estyn i awdurdodau iechyd arbennig a sefydlwyd o dan adran 22 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, ond nid yw'n cynnwys unrhyw awdurdod iechyd arbennig trawsffiniol (o fewn yr ystyr a roddir i "cross-border special health authority" yn adran 8A(5) o'r Ddeddf honno) ac eithrio Gwaed a Thrawsblaniadau'r GIG mewn perthynas ag arfer ei swyddogaethau yng Nghymru.
13. Bydd rhaid dilyn gweithdrefn y ddyletswydd gonestrwydd pan fo'r ddau amod yn is-adrannau (2) a (3) wedi eu bodloni.
14. Yr amod cyntaf yw bod y defnyddiwr gwasanaeth y mae'r corff GIG yn darparu neu wedi bod yn darparu gofal iechyd iddo wedi dioddef canlyniad andwyol. Caiff defnyddiwr gwasanaeth ei drin fel pe bai wedi dioddef canlyniad andwyol os yw'r defnyddiwr gwasanaeth yn profi mwy nag ychydig o niwed annisgwyl neu niwed anfwriadol neu os yw'r amgylchiadau yn golygu y gallai brofi niwed o'r fath. Bydd ystyr "mwy nag ychydig o niwed" yn cael ei nodi mewn canllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan adran 10 o'r Ddeddf. Bydd y canllawiau yn cael eu datblygu gan roi sylw i ddiffiniadau presennol o niwed, megis y rheini a ddefnyddir yn y System Genedlaethol ar gyfer Adrodd a Dysgu, sef y system bresennol ar gyfer

the quality of the service experienced by service users across the health service as a whole.

9. When discharging the duty NHS bodies will be required to take into account any standards set by the Welsh Ministers under section 47 of the Health and Social Care (Community Health and Standards) Act 2003. The current standards are the Health and Care Standards (April 2015). The Welsh Ministers will also have the function of conducting reviews of the arrangements made by NHS bodies for the purpose of discharging their duty under section 12A, 20A or 24A. These elements are provided for by amendments made by Part 1 of Schedule 3 to the Act.
10. In addition, new sections 12A, 20A and 24A each place a duty on the Welsh Ministers to issue guidance to the relevant type of NHS body in respect of the duty of quality. The guidance must, in particular, include guidance about (i) the evidence to be used in support of their assessment of improvement in outcomes that have been achieved as a result of steps taken to comply with the duty of quality; and (ii) the conduct of such an assessment.

Part 3: Duty of candour

Section 3 – When the duty of candour applies

11. This section explains when the duty of candour in Part 3 will apply. When the duty applies, an NHS body must take certain steps in accordance with a procedure set out in regulations made under section 4.
12. For the purpose of this Part an NHS body is a local health board, an NHS trust, a special health authority and a primary care provider. A primary care provider is a person who provides general medical services (GP services), general dental services, general ophthalmic services or pharmaceutical services on behalf of a local health board. In accordance with section 11(7), the application of the duty to special health authorities extends to special health authorities established under section 22 of the National Health Service (Wales) Act 2006, but does not include any cross-border special health authority (within the meaning of section 8A(5) of that Act) apart from NHS Blood and Transplant in relation to the exercise of its functions in Wales.
13. The duty of candour procedure will have to be followed where the two conditions in subsections (2) and (3) are met.
14. The first condition is that the service user to whom health care is being or has been provided by the NHS body has suffered an adverse outcome. A service user is treated as having suffered an adverse outcome if the service user experiences, or if the circumstances are such that the service user could experience, any unexpected or unintended harm that is more than minimal. The meaning of “more than minimal harm” will be set out in guidance issued by the Welsh Ministers under section 10 of the Act. The guidance will be developed having regard to existing definitions of harm, such as those used in the National Reporting and Learning System which is

adrodd am ddigwyddiadau andwyol o ran diogelwch cleifion yn y GIG. At ddiben y ddyletswydd gonestrwydd, mae niwed yn cynnwys niwed seicolegol.

15. Mae'r ddyletswydd yn cael ei sbarduno nid yn unig pan wyddys bod niwed wedi digwydd ond mewn achosion pan allai niwed ddigwydd yn y dyfodol; er enghraifft, pan allai gwall wrth roi meddyginiaeth achosi canlyniad andwyol rywbyrd yn y dyfodol. Gall cam gweithredu a gymerir gan gorff GIG wrth ddarparu gofal iechyd neu fethu â chymryd camau gweithredu sbarduno'r ddyletswydd. Rhaid bod y niwed yn anfwriadol neu'n annisgwyl sy'n golygu nad yw'r ddyletswydd yn gymwys pan fo canlyniadau annymunol yn digwydd o ganlyniad i gyflwr meddygol.
16. Yr ail amod yw bod darparu'r gofal iechyd yn ffactor, neu y gall fod wedi bod yn ffactor, a achosodd i'r defnyddiwr gwasanaeth ddiodeff y canlyniad. Felly, rhaid i'r canlyniad ymwneud â darparu'r gofal gan y corff GIG yn hytrach na chael ei briodoli'n gyfan gwbl i salwch neu gyflwr isorweddol y person. Fodd bynnag, nid oes angen iddi fod yn sicr mai'r gofal iechyd a achosodd y niwed; mae'n ddigon y gall y gofal iechyd fod wedi bod yn ffactor. Nid yw cymhwyso'r ddyletswydd yn dangos bod y corff GIG wedi gweithredu'n esgeulus.

Adran 4 - Gweithdrefn dyletswydd gonestrwydd

17. Mae'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ddarparu mewn rheoliadau ar gyfer gweithdrefn sydd i'w dilyn gan gorff GIG pan yw'r ddyletswydd gonestrwydd yn gymwys i'r corff. Bydd y weithdrefn yn nodi'r camau gweithredu sydd i'w cymryd gan gyrff y GIG pan yw'r ddyletswydd yn gymwys.
18. Mae is-adrannau (2) a (3) yn rhoi manylion o ran yr hyn y mae rhaid i'r rheoliadau wneud darpariaeth yn ei gylch. Rhaid i'r rheoliadau, er enghraifft, ei gwneud yn ofynnol i'r Corff GIG hysbysu'r defnyddiwr gwasanaeth neu ei gynrychiolydd bod y ddyletswydd gonestrwydd wedi dod yn effeithiol, darparu gwybodaeth am unrhyw ymholiadau pellach a gynhelir, a gwneud darpariaeth ynghylch cymorth ac ymddiheuriad.

Adran 5 - Darparwyr gofal sylfaenol: dyletswydd i lunio adroddiad

19. Mae'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i ddarparwr gofal sylfaenol lunio adroddiad blynyddol ar ba un a yw'r ddyletswydd gonestrwydd wedi dod yn effeithiol mewn perthynas â'r gofal iechyd a ddarperir gan y darparwr. Mae'r adran yn nodi pa wybodaeth y mae rhaid i'r adroddiad ei chynnwys (ond gall gynnwys gwybodaeth arall).
20. Pan fo darparwr gofal sylfaenol wedi darparu gofal iechyd ar ran dau neu ragor o fyrddau iechyd lleol mewn blwyddyn ariannol benodol, bydd yr adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i'r darparwr lunio adroddiad ar wahân mewn cysylltiad â phob bwrdd iechyd lleol.

Adran 6 - Cyflenwi a chrynhoi adroddiad o dan adran 5

21. Mae'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i ddarparwr gofal sylfaenol, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl diwedd blwyddyn ariannol, anfon yr adroddiad blynyddol a lunnir o dan adran 5 i'r bwrdd iechyd lleol y mae'r adroddiad yn ymwneud ag ef.

the existing system for reporting adverse patient safety incidents in the NHS. For the purpose of the duty of candour, harm includes psychological harm.

15. The duty is triggered not only when harm is known to have occurred but in cases where harm could occur in the future; for example, where an error in the administration of medication may cause an adverse outcome at a future point. The duty may be triggered by an action taken by an NHS body during the provision of health care or by a failure to take action. The harm must be unintended or unexpected which means that the duty does not apply where undesirable outcomes occur as a result of a medical condition.
16. The second condition is that the provision of the health care was or may have been a factor in the service user suffering the outcome. The outcome must therefore relate to the provision of the care by the NHS body rather than being solely attributable to the person's illness or underlying condition. It need not, however, be certain that the health care caused the harm; it is sufficient that the health care may have been a factor. The application of the duty does not indicate that the NHS body has acted negligently.

Section 4 - Duty of candour procedure

17. This section requires the Welsh Ministers to provide in regulations for a procedure to be followed by an NHS body when the duty of candour applies to the body. The procedure will set out actions to be taken by NHS bodies when the duty applies.
18. Subsections (2) and (3) give detail as to what the regulations must make provision about. The regulations must, for example, require the NHS Body to notify the service user or their representative that the duty of candour has come into effect, to provide information about any further enquiries that will be carried out, and make provision about support and an apology.

Section 5 - Primary care providers: duty to prepare report

19. This section requires a primary care provider to prepare an annual report on whether the duty of candour has come into effect in relation to health care provided by the provider. The section sets out what information the report must contain (but it can include other information).
20. Where a primary care provider has provided health care on behalf of two or more local health boards in a particular financial year, this section will require the provider to prepare a separate report in respect of each local health board.

Section 6 - Supply and summary of report under section 5

21. This section requires a primary care provider, as soon as practicable after the end of a financial year, to send the annual report prepared under section 5 to the local health board to which the report relates.

22. Rhaid i fwrdd iechyd lleol lunio crynodeb o'r adroddiadau y mae wedi eu cael gan y darparwyr gofal sylfaenol o dan is-adran (1).

Adran 7 – Bwrdd Iechyd Lleol, ymddiriedolaeth GIG ac Awdurdod Iechyd Arbennig: gofynion adrodd

23. Mae'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i fyrddau iechyd lleol, ymddiriedolaethau'r GIG ac awdurdodau iechyd arbennig (gan gynnwys Gwaed a Thrawsblaniadau'r GIG mewn perthynas ag arfer ei swyddogaethau yng Nghymru), cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl diwedd pob blwyddyn ariannol, lunio adroddiad blynyddol ar y ddyletswydd gonestrwydd. Mae hefyd yn gwneud darpariaeth ynghylch yr hyn y mae rhaid i'r adroddiad hwnnw ei gynnwys (ond gall gynnwys gwybodaeth arall).

Adran 8 – Cyhoeddi crynodeb adran 6 ac adroddiad adran 7

24. Mae'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff y GIG sy'n ddarostyngedig i'r ddyletswydd yn adran 7 gyhoeddi'r adroddiadau a lunnir o dan yr adran honno.
25. Yn achos bwrdd iechyd lleol, rhaid i'r adroddiad gynnwys y crynodeb a lunnir o dan adran 6 o'r adroddiadau a ddarperir i'r bwrdd iechyd lleol gan ddarparwyr gofal sylfaenol sy'n darparu gwasanaethau ar ei ran. Felly, bydd y bwrdd iechyd lleol yn gyfrifol am gyhoeddi gwybodaeth sy'n berthnasol i'r ddyletswydd gonestrwydd mewn cysylltiad â'i wasanaethau ei hun a'r gwasanaethau a ddarperir gan wasanaethau gofal sylfaenol ar gyfer ei ardal. Bydd hyn yn golygu y bydd yr holl wybodaeth am y ddyletswydd gonestrwydd mewn cysylltiad ag ardal bwrdd iechyd lleol yn cael ei chyhoeddi gyda'i gilydd.

Adran 9 – Cyfrinachedd

26. Mae is-adran (1) o'r adran hon yn darparu na chaiff adroddiad a gyhoeddir o dan adran 8 gan gorff GIG enwi unigolion penodol. Yr unigolion yw: unrhyw berson y mae gofal iechyd yn cael ei ddarparu neu wedi ei ddarparu iddo gan neu ar ran y corff; ac unrhyw berson sy'n gweithredu ar ran person o'r fath. Yn ychwanegol, mae is-adran (2) yn ei gwneud yn ofynnol i gorff GIG, wrth benderfynu pa wybodaeth i'w chynnwys mewn adroddiad adran 8, roi sylw i'r angen i osgoi cynnwys unrhyw wybodaeth sydd, er nad yw'n rhoi enw unigolyn mewn gwirionedd, yn debygol o olygu, o dan yr amgylchiadau, fod modd gwybod pwy yw'r unigolyn hwnnw. Gallai amgylchiadau o'r fath godi, er enghraifft, pan fo manylion gofal claf penodol wedi cael sylw yn y cyfryngau. Diben y ddarpariaeth hon yw sicrhau cyfrinachedd.

Adran 10 – Canllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru

27. Mae'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff y GIG, wrth arfer swyddogaethau sy'n ymwneud â'r ddyletswydd gonestrwydd, roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.

Adran 11 – Dehongli "gofal iechyd" a thermau eraill

28. Mae'r adran hon yn gwneud darpariaeth ynghylch dehongli thermau a ddefnyddir yn Rhan 3 gan gynnwys ystyr "gofal iechyd", "salwch" a "corff GIG".

22. A local health board must prepare a summary of the reports it has received from the primary care providers under subsection (1).

Section 7 – Local Health Board, NHS Trust and Special Health Authority: reporting requirements

23. This section requires local health boards, NHS trusts and special health authorities (including NHS Blood and Transplant in relation to the exercise of its functions in Wales), as soon as practicable after the end of each financial year, to prepare an annual report on the duty of candour. It also makes provision about what that report must contain (but it can include other information).

Section 8 – Publication of section 6 summary and section 7 report

24. This section requires NHS bodies subject to the duty in section 7 to publish the reports prepared under that section.
25. In the case of a local health board, the report must include the summary prepared under section 6 of the reports provided to the local health board by primary care providers providing services on its behalf. The local health board will therefore be responsible for publishing information relevant to the duty of candour in respect of its own services and the services provided by primary care services for its area. This will mean that all of the information about the duty of candour in respect of a local health board area will be published together.

Section 9 – Confidentiality

26. Subsection (1) of this section provides that a report published under section 8 by an NHS body may not name certain individuals. The individuals are: any person to whom health care is being or has been provided by or on behalf of the body; and any person acting on such a person's behalf. In addition, subsection (2) requires an NHS body, when determining what information to include in a section 8 report, to have regard to the need to avoid including any information which, even though it does not actually give an individual's name, is in the circumstances likely to enable the identification of that individual. Such a circumstance might arise, for example, where the details of a particular patient's care have received media attention. The purpose of this provision is to protect confidentiality.

Section 10 – Guidance given by the Welsh Ministers

27. This section requires NHS bodies, in exercising functions relating to the duty of candour, to have regard to any guidance issued by the Welsh Ministers.

Section 11 – Interpretation of “health care” and other terms

28. This section makes provision about the interpretation of terms used in Part 3 including the meaning of “health care”, “illness” and “NHS body”.

29. Yn rhinwedd is-adran (5), pan fo gofal iechyd yn cael ei ddarparu fel rhan o gontract, cytundeb neu drefniant rhwng dau gorff GIG, bernir bod y gofal wedi ei ddarparu gan y corff sy'n darparu'r gofal yn hytrach na'r corff a drefnodd i'r gofal gael ei ddarparu ar ei ran. Mae hyn yn golygu y byddai'r ddyletswydd gonestrwydd, mewn perthynas â threfniant o'r fath, os y'i defnyddir, yn gymwys i ddarparwr y gofal yn unig. Mae hyn yn cynnwys gofal iechyd a ddarperir ar ran y corff GIG gan ddarparwr gofal sylfaenol.
30. O dan is-adran (6), pan fo gofal iechyd yn cael ei ddarparu ar ran corff GIG gan gorff nad yw'n gorff GIG, bydd y ddyletswydd gonestrwydd, os y'i defnyddir mewn perthynas â'r gofal iechyd o dan sylw, yn gymwys i'r corff GIG, nid i'r corff a ddarparodd y gofal.

Rhan 4: Corff Llais y Dinesydd ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Adran 12 – Sefydlu Corff Llais y Dinesydd

31. Mae'r adran hon yn sefydlu Corff Llais y Dinesydd ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Cymru ("Corff Llais y Dinesydd") fel corff corfforedig (endid cyfreithiol yn ei fraint ei hun). Ei amcan cyffredinol fydd cynrychioli buddiannau'r cyhoedd mewn iechyd a gofal cymdeithasol. Bydd hefyd yn darparu gwasanaeth eirioli cwynion mewn cysylltiad ag iechyd a gofal cymdeithasol. Bydd Corff Llais y Dinesydd yn gorff cenedlaethol a fydd yn disodli'r 7 Cyngor Iechyd Cymuned yng Nghymru a'r Bwrdd Cyngorau Iechyd Cymuned sy'n goruchwylio'r Cyngorau lleol.
32. Mae darpariaeth ynghylch aelodaeth, cyfansoddiad a threfniadau gweithredol Corff Llais y Dinesydd wedi ei gwneud yn Atodlen 1.
33. Bydd i'r Corff rhwng 8 a 10 aelod anweithredol, a benodir gan Weinidogion Cymru; gan gynnwys aelod-gadeirydd a dirprwy aelod-gadeirydd.
34. Bydd aelodaeth y Corff hefyd yn cynnwys y person a benodir o dan baragraff 9 o Atodlen 1 yn brif weithredwr iddo.
35. Mae Atodlen 1 hefyd yn gwneud darpariaeth i aelod cyswllt gael ei benodi i'r Corff o dan amgylchiadau pan fo un neu ragor o undebau llafur wedi eu cydnabod ganddo. I fod yn gymwys i'w benodi'n aelod cyswllt, rhaid i unigolyn fod yn aelod o staff y Corff ac yn aelod o undeb llafur a gydnabyddir gan y Corff. Mae'r weithdrefn ar gyfer penodi aelod cyswllt wedi ei nodi ym mharagraff 6 o'r Atodlen; a byddai penodiad yn cael ei wneud gan yr aelodau anweithredol ar sail enwebiadau a wneir gan undebau llafur a gydnabyddir gan y Corff.
36. Mae'r ymadrodd "cydnabod" mewn perthynas ag undeb llafur yn arwyddocaol at ddibenion rheolau sy'n rheoleiddio cydfargeinio rhwng cyflogwyr ac undebau llafur; y brif ddeddfwriaeth ynghylch hyn yw Deddf yr Undebau Llafur a Chysylltiadau Llafur (Cydgrynhoi) 1992.
37. Ymhlith pethau eraill, bydd gan y Corff y pŵer o dan Atodlen 1 i benodi staff; ac i sefydlu pwyllgorau ac is-bwyllgorau. Bydd yn ofynnol i'r Corff wneud rheolau sy'n rheoleiddio ei weithdrefn a gweithdrefn unrhyw un neu ragor o'i bwyllgorau neu ei is-bwyllgorau.

29. By virtue of subsection (5), where health care is provided as part of a contract, agreement or arrangement between two NHS bodies, the care is deemed as having been provided by the body providing the care rather than the body which arranged for the care to be provided on its behalf. This means that in relation to such an arrangement, the duty of candour, if engaged, would apply to the provider of the care only. This includes health care provided on behalf of the NHS body by a primary care provider.
30. Under subsection (6), where health care is provided on an NHS body's behalf by a body that is not an NHS body, the duty of candour, if engaged in relation to the health care in question, will apply to the NHS body, not the body which provided the care.

Part 4: The Citizen Voice Body for Health and Social Care

Section 12 - Establishment of Citizen Voice Body

31. This section establishes the Citizen Voice Body for Health and Social Care, Wales (the "Citizen Voice Body") as a body corporate (a legal entity in its own right) whose general objective will be to represent the interests of the public in health and social care. It will also provide complaints advocacy service in respect of health and social care. The Citizen Voice Body will be a national body that will replace the 7 Community Health Councils in Wales and the Board of Community Health Councils which oversees the local Councils.
32. Provision about the Citizen Voice Body's membership, constitution and operational arrangements is made in Schedule 1.
33. The Body will have between 8 and 10 non-executive members, appointed by the Welsh Ministers; including a chairing member and a deputy chairing member.
34. The Body's membership will also include the person appointed under paragraph 9 of Schedule 1 as its chief executive.
35. Schedule 1 also makes provision for an associate member to be appointed to the Body in circumstances where one or more trade unions are recognised by it. To be eligible for appointment as an associate member, an individual must be a member of the Body's staff and a member of a trade union recognised by the Body. The procedure for appointing an associate member is set out in paragraph 6 of the Schedule; and an appointment would be made by the non-executive members on the basis of nominations made by trade unions recognised by the Body.
36. The expression "recognition" in relation to a trade union is significant for the purposes of rules regulating collective bargaining between employers and trade unions; the principal legislation on this is the Trade Union and Labour Relations (Consolidation) Act 1992.
37. Among other things, the Body will have the power under Schedule 1 to appoint staff; and to establish committees and sub-committees. The Body will be required to make rules regulating its procedure and the procedure of any of its committees or sub-committees.

Adran 13 – Amcan cyffredinol

38. Mae'r adran hon yn darparu mai amcan cyffredinol Corff Llais y Dinesydd, wrth gyflawni ei swyddogaethau, yw cynrychioli buddiannau'r cyhoedd mewn cysylltiad â gwasanaethau iechyd a gwasanaethau cymdeithasol. Ystyr "gwasanaethau iechyd" yw gwasanaethau'r GIG ac ystyr "gwasanaethau cymdeithasol" yw'r gwasanaethau a ddarperir gan awdurdodau lleol wrth arfer eu swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol.
39. Mae is-adran (2) yn ei gwneud yn ofynnol i Gorff Llais y Dinesydd, at ddiben cyflawni ei amcan cyffredinol, geisio barn y cyhoedd. Caiff wneud hynny ym mha ffordd bynnag y mae'n ystyried ei bod yn briodol. Er enghraifft, caiff y Corff gynnal digwyddiadau, trefnu arolygon ar-lein a grwpiau trafod ar-lein, dosbarthu ffurflenni adborth a sicrhau presenoldeb yn y cyfryngau cymdeithasol. Mae adran 15 yn ei gwneud yn bosibl i'r Corff gyflwyno sylwadau i Gorff GIG (at ddibenion Rhan 4 o'r Ddeddf, ystyr "corff GIG" yw bwrdd iechyd lleol, ymddiriedolaeth GIG ac awdurdod iechyd arbennig) neu awdurdod lleol a fydd yn ei alluogi i gyfleu i'r cyrff hynny y farn y mae wedi ei cheisio oddi wrth y cyhoedd. Yn unol ag adran 22, ystyr awdurdod iechyd arbennig yw awdurdod iechyd arbennig a sefydlwyd o dan adran 22 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, ond nid yw'n cynnwys awdurdod iechyd arbennig trawsffiniol o fewn yr ystyr a roddir i "cross-border special health authority" yn adran 8A(5) o'r Ddeddf honno.
40. Mae is-adran (3) yn darparu, wrth wneud trefniadau at ddiben cydymffurfio â'i ddyletswydd o dan is-adran (2) i geisio barn y cyhoedd, fod rhaid i Gorff Llais y Dinesydd, yn benodol, roi sylw i bwysigrwydd sicrhau, pan fo'n briodol, ymgysylltu wyneb yn wyneb rhwng ei staff, neu unrhyw bersonau eraill sy'n gweithredu ar ei ran (a allai gynnwys contractwyr neu bersonau sy'n cynnig cynhorthwy fel gwirfoddolwyr), a phersonau y ceisir eu barn.
41. Hefyd, bydd gan Gorff Llais y Dinesydd rôl pan fo byrddau iechyd lleol neu ymddiriedolaethau'r GIG yn cynllunio gwasanaethau neu'n cynnig newidiadau iddynt. O dan adran 183 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 ac adran 242 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 2006, mae gan fyrddau iechyd lleol ac ymddiriedolaethau'r GIG ddyletswydd i wneud trefniadau i ymgynghori â'r cyhoedd neu eu cynrychiolwyr wrth gynllunio eu gwasanaethau, datblygu cynigion ar gyfer newid sut y darperir eu gwasanaethau neu wneud penderfyniadau sy'n effeithio ar y ffordd y gweithredir eu gwasanaethau. Wrth arfer ei swyddogaeth o gynrychioli buddiannau'r cyhoedd, caiff Corff Llais y Dinesydd fod yn rhan o'r ymgynghoriadau a gynhelir gan fyrddau iechyd lleol wrth gyflawni'r dyletswyddau hyn. Caiff byrddau iechyd lleol ac ymddiriedolaethau'r GIG ymgynghori â'r Corff yn uniongyrchol ond caiff y Corff hefyd gychwyn ei gyfraniad ei hun at ymgynghoriadau. Rhaid i'r bwrdd iechyd lleol neu'r ymddiriedolaeth ystyried unrhyw sylw a gyflwynir gan y Corff (gweler adran 15). Hefyd, caiff y Corff wneud cyfraniadau at unrhyw ymgynghoriad a gynhelir gan awdurdod lleol ynghylch ei swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol. Rhaid i'r awdurdod lleol ystyried unrhyw sylw a gyflwynir gan y Corff (gweler adran 15).

Section 13 – General objective

38. This section provides that the Citizen Voice Body’s general objective, in carrying out its functions, is to represent the interests of the public in respect of health services and social services. “Health services” mean NHS services and “social services” mean the services provided by local authorities in exercise of their social services functions.
39. Subsection (2) requires the Citizen Voice Body, for the purpose of achieving its general objective, to seek the views of the public. It may do so in whatever way it considers appropriate. For example, the Body may hold events, conduct online surveys polls and online discussion groups, distribute feedback forms and maintain a social media presence. Section 15 enables the Body to make representations to an NHS Body (for the purposes of Part 4 of the Act “NHS body” means a local health board, an NHS trust and a special health authority) or local authority which will enable it to convey to those bodies the views it has sought from the public. In accordance with section 22, a special health authority means a special health authority established under section 22 of the National Health Service (Wales) Act 2006, but does not include a cross-border special health authority within the meaning of section 8A(5) of that Act.
40. Subsection (3) provides that when making arrangements for the purpose of complying with its duty under subsection (2) to seek the views of the public, the Citizen Voice Body must, in particular, have regard to the importance of ensuring, where appropriate, face to face engagement between its staff, or any other persons acting on its behalf (which could include contractors or persons offering assistance as volunteers), and persons from whom views are being sought.
41. The Citizen Voice Body will also have a role where local health boards or NHS trusts plan services or propose changes to them. Under section 183 of the National Health Service (Wales) Act 2006 and section 242 of the National Health Service Act 2006 local health boards and NHS trusts have a duty make arrangements to consult the public or their representatives when they plan their services, develop proposals for changing how their services are provided or make decisions affecting the operation of their services. In the exercise of its function of representing the public’s interests, the Citizen Voice Body may be involved in consultations carried out by local health boards in the discharge of these duties. Local health boards, and NHS trusts may consult the Body directly but the Body may also instigate its own contribution to consultations. The local health board, or trust must take any representation made by the Body into account (see section 15). The Body may also make contributions to any consultation carried out by a local authority about its social services functions. The local authority must take any representation made by the Body into account (see section 15).

Adran 14 – Ymwybyddiaeth y cyhoedd a datganiad polisi

42. Mae'r adran hon yn gosod dyletswydd ar Gorff Llais y Dinesydd i hybu ymwybyddiaeth y cyhoedd o'i amcan cyffredinol a'i swyddogaethau. Hefyd, rhaid iddo lunio a chyhoeddi datganiad o'i bolisi sy'n nodi sut y mae'n bwriadu hybu ymwybyddiaeth o'i swyddogaethau a sut y bydd yn ceisio barn y cyhoedd at ddiben ei amcan cyffredinol.
43. Mae is-adran (3) yn ei gwneud yn ofynnol i'r datganiad polisi bennu, yn benodol, sut y mae Corff Llais y Dinesydd yn bwriadu sicrhau ei fod yn cynrychioli buddiannau pobl ym mhob rhan o Gymru a'i fod yn hygyrch iddynt, a sut y mae aelodau o staff y Corff ac unrhyw un arall sy'n gweithredu ar ran y Corff (megis contractwyr neu bersonau sy'n cynorthwyo'r Corff mewn swydd wirfoddol), yn gallu ymgysylltu'n effeithiol â phobl ledled Cymru. Mae hyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff gynllunio'n effeithiol er mwyn sicrhau y gall gyflawni'r pethau hyn wrth arfer ei swyddogaethau.

Adran 15 – Sylwadau i gyrff cyhoeddus

44. Mae'r adran hon yn galluogi Corff Llais y Dinesydd i gyflwyno sylwadau i Gorff GIG neu awdurdod lleol ynghylch unrhyw beth y mae'n ystyried ei fod yn berthnasol i ddarparu gwasanaeth iechyd neu wasanaethau cymdeithasol. Mae hyn yn ei alluogi i roi gwybod am unrhyw farn y mae wedi ei cheisio oddi wrth y cyhoedd a chyfleu'r farn honno i'r gyrff sy'n gyfrifol am ddarparu a threfnu gwasanaethau iechyd a gwasanaethau cymdeithasol, pa un ai mewn ymateb i ymgynghoriad gan un o'r gyrff neu o'i ben a'i bastwn ei hun ar ôl iddo geisio barn y cyhoedd.
45. Rhaid i gorff GIG neu awdurdod lleol roi sylw i'r sylwadau wrth arfer unrhyw swyddogaeth y mae'r sylwadau hynny yn ymwneud â hi.
46. Mae is-adran (4) yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ddyroddi canllawiau i gyrff y GIG ac awdurdodau lleol mewn perthynas â sylwadau a gyflwynir iddynt gan Gorff Llais y Dinesydd o dan yr adran hon. Mae is-adran (5) yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff y GIG ac awdurdodau lleol roi sylw i'r canllawiau hynny. Caiff y canllawiau, er enghraifft, ymdrin â sut y dylai corff GIG neu awdurdod lleol ymateb pan gyflwynir sylwadau iddo.

Adran 16 – Gwasanaethau eirioli etc. mewn cysylltiad â chwynion am wasanaethau

47. Mae'r adran hon yn rhoi swyddogaethau i Gorff Llais y Dinesydd mewn perthynas â chwynion. O dan yr adran hon, caiff Corff Llais y Dinesydd ddarparu cynhorthwy i unigolion gyda chwynion sy'n ymwneud ag iechyd a gwasanaethau cymdeithasol gan gynnwys gwasanaethau gofal cymdeithasol sy'n cael eu rheoleiddio o dan Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016.
48. Gellir rhoi cynhorthwy, er enghraifft, drwy ddarparu gwybodaeth a chymorth i ganiatáu i ddefnyddiwr gwasanaeth wneud cwyn ei hunan neu drwy ddarparu'r cymorth i achwynydd mewn cyfarfodydd lle y trafodir cwyn.

Section 14 – Public awareness and statement of policy

42. This section places the Citizen Voice Body under a duty to promote public awareness of its general objective and functions. It must also prepare and publish a statement of its policy setting out how it proposes to promote awareness of its functions and how it will seek the views of the public for the purpose of its general objective.
43. Subsection (3) requires the statement of policy to, in particular, specify how the Citizen Voice Body proposes to ensure that it represents the interests of and is accessible to people in all parts of Wales and how members of the Body's staff and anyone else acting on the Body's behalf (such as contractors or persons assisting the Body in a voluntary capacity) are able to engage effectively with people across Wales. This requires the Body to plan effectively to ensure it can achieve these things when it is exercising its functions.

Section 15 – Representations to public bodies

44. This section enables the Citizen Voice Body to make representations to an NHS Body or local authority about anything it considers relevant to provision of a health service or social services. This enables it to make known any views it has sought from the public and represent those views to the bodies responsible for providing and arranging health and social services, whether in response to a consultation by one of the bodies or at its own instigation after it has sought the views of the public.
45. An NHS body or local authority must have regard to the representation when exercising any function to which that representation relates.
46. Subsection (4) requires the Welsh Ministers to issue guidance to NHS bodies and local authorities in relation to representations the Citizen Voice Body makes to them under this section. NHS bodies and local authorities are required by subsection (5) to have regard to that guidance. The guidance may, for example, deal with how an NHS body or local authority ought to respond when a representation is made to it.

Section 16 - Advocacy services etc. in respect of complaints about services

47. This section gives functions to the Citizen Voice Body in relation to complaints. Under this section the Citizen Voice Body may provide assistance to individuals with complaints relating to health and social services including social care services regulated under the Regulation and Inspection of Social Care (Wales) Act 2016.
48. Assistance may be given by, for example, providing information and support to allow a service user to pursue a complaint themselves or by providing the support to a complainant at meetings where a complaint is discussed.

49. Mae is-adran (2) yn nodi'r cwynion sy'n ymwneud â gwasanaethau iechyd y caiff Corff Llais y Dinesydd roi cynhorthwy mewn cysylltiad â hwy. Y cwynion hyn yw'r cwynion y mae'n ofynnol i Weinidogion Cymru, yn rhinwedd adran 187 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, drefnu i wasanaethau eirioli annibynnol gael eu darparu mewn cysylltiad â hwy. Mae'r rhain yn cynnwys cwynion am—
 - a. arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau corff GIG (bwrdd iechyd lleol, ymddiriedolaeth GIG neu awdurdod iechyd arbennig),
 - b. darparu gofal iechyd gan gorff GIG gan gynnwys gofal a ddarperir ar ei ran gan berson neu gorff arall,
 - c. darparu iawn gan neu ar gyfer corff GIG o dan Fesur Gwneud Iawn am Gamweddau'r GIG (Cymru) 2008.
50. Mae hefyd yn cynnwys cwynion a wneir i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru sy'n ymwneud â gwasanaethau'r GIG.
51. Mae is-adrannau (3) i (6) yn nodi'r cwynion eraill y caiff Corff Llais y Dinesydd ddarparu cynhorthwy mewn cysylltiad â hwy. Mae'r rhain yn cynnwys—
 - a. cwynion a wneir i awdurdod lleol am arfer ei swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol,
 - b. cwynion a wneir i awdurdod lleol am ddarparu gwasanaethau gan berson neu gorff arall o dan drefniadau â'r awdurdod lleol,
 - c. cwynion a wneir i ddarparwr gwasanaeth gofal cymdeithasol rheoleiddiedig (o fewn ystyr Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016) megis gwasanaeth cartref gofal neu wasanaeth cymorth cartref.
52. Mae hefyd yn cynnwys cwynion a wneir i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru am swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol neu am wasanaethau cartrefi gofal a gwasanaethau gofal cartref.
53. Mae is-adran (7) yn eithrio o swyddogaethau'r Corff gynhorthwy gyda chwynion i awdurdod lleol gan blant ac unigolion penodedig eraill pan fo cynhorthwy gyda chwynion eisoes wedi ei drefnu gan awdurdodau lleol yn rhinwedd eu dyletswyddau o dan Ran 10 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
54. Mae is-adran (8) yn ei gwneud yn ofynnol i Gorff Llais y Dinesydd, pan fo'n darparu, neu'n ystyried a ddylai ddarparu, wasanaethau eirioli neu gynhorthwy arall o dan yr adran hon, roi sylw i bwysigrwydd sicrhau, pan fo'n briodol, ymgysylltu wyneb yn wyneb rhwng ei staff neu unrhyw bersonau eraill sy'n gweithredu ar ei ran (megis contractwyr) ac unrhyw berson y darperir gwasanaethau eirioli neu fathau eraill o gynhorthwy iddynt neu y gellir eu darparu iddynt.

Adran 17 - Dyletswydd i hybu ymwybyddiaeth o weithgareddau Corff Llais y Dinesydd

55. Mae'r adran hon yn gosod dyletswydd ar fyrddau iechyd lleol, ymddiriedolaethau'r GIG, awdurdodau iechyd arbennig ac awdurdodau lleol i hybu ymwybyddiaeth o weithgareddau Corff Llais y Dinesydd.

49. Subsection (2) sets out the complaints relating to health services in respect of which the Citizen Voice Body may give assistance. They are the complaints which by virtue of section 187 of the National Health Service (Wales) Act 2006 the Welsh Ministers are required to arrange for the provision of independent advocacy services. These include complaints about –
- a. the exercise of any of the functions of an NHS body (a local health board, an NHS trust or special health authority),
 - b. the provision of health care by an NHS body including care provided on their behalf by another person or body,
 - c. the provision of redress by or for an NHS body under the NHS Redress (Wales) Measure 2008.
50. It also includes complaints made to the Public Services Ombudsman for Wales relating to NHS services.
51. Subsections (3) to (6) set out the other complaints in respect of which the Citizen Voice Body may provide assistance. These include –
- a. complaints made to a local authority about the exercise of its social services functions,
 - b. complaints made to a local authority about the provision of services by another person or body under arrangements with the local authority,
 - c. complaints made to a provider of a regulated social care service (within the meaning of the Regulation and Inspection of Social Care (Wales) Act 2016) such as a care home service or domiciliary support service.
52. It also includes complaints made to the Public Services Ombudsman for Wales about a local authority's social services functions or about care home services and domiciliary care services.
53. Subsection (7) excludes from the Body's functions assistance with complaints to a local authority by children and other specified individuals where complaints assistance is already arranged by local authorities by virtue of their duties under Part 10 of the Social Services and Well-being (Wales) Act 2014.
54. Subsection (8) requires the Citizen Voice Body, when it is providing or considering whether to provide advocacy services or other assistance under this section, to have regard to the importance of ensuring, where appropriate, face to face engagement between its staff or any other persons acting on its behalf (such as contractors) and any person to whom advocacy services or other forms of assistance are being or may be provided.

Section 17 – Duty to promote awareness of activities of Citizen Voice Body

55. This section imposes a duty on local health boards, NHS trusts, special health authorities and local authorities to promote awareness of the activities of the Citizen Voice Body.

Adran 18 - Dyletswydd i gyflenwi gwybodaeth i Gorff Llais y Dinesydd

56. Mae'r adran hon yn gosod dyletswydd ar fyrddau iechyd lleol, ymddiriedolaethau'r GIG, awdurdodau iechyd arbennig ac awdurdodau lleol i gyflenwi unrhyw wybodaeth i Gorff Llais y Dinesydd y mae'n gofyn yn rhesymol amdani at ddiben ei swyddogaethau. Bydd hyn yn ei alluogi i gael gwybodaeth am y gwasanaethau a ddarperir neu a drefnir gan y corff neu ei gynigion ar gyfer datblygiadau, er enghraifft. Mae'r wybodaeth yn eithrio gwybodaeth sydd wedi ei diogelu rhag cael ei datgelu gan ddeddfwriaeth arall neu reol gyfreithiol arall. Ni allai cais am wybodaeth drechu unrhyw beth sy'n gwahardd datgelu mewn deddfwriaeth diogelu data, er enghraifft.
57. Rhaid i awdurdod lleol neu Gorff GIG roi ei resymau i Gorff Llais y Dinesydd yn ysgrifenedig os yw'n gwrthod datgelu gwybodaeth i Gorff Llais y Dinesydd o dan yr adran hon.

Adran 19 - Cod ymarfer ar fynediad i fangreoedd

58. Mae'r adran hon yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i lunio a chyhoeddi cod ymarfer ynghylch-
- ceisiadau a wneir gan Gorff Llais y Dinesydd i gael mynediad i fangreoedd y darperir gwasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol ynddynt at ddiben ceisio barn ar wasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol, a
 - pan fo mynediad i'r mangreoedd hynny wedi ei gytuno, ymgysylltu ag ymgyngori yn y mangreoedd hynny.
59. Bydd y Cod yn gymwys i Gorff Llais y Dinesydd, cyrff y GIG (h.y. Byrddau Iechyd Lleol, Ymddiriedolaethau'r GIG ac Awdurdodau Iechyd Arbennig) ac awdurdodau lleol a bydd dyletswydd arnynt i gyd i roi sylw iddo.
60. Mae is-adran (5) yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i ymgynghori â Chorff Llais y Dinesydd, cyrff y GIG, awdurdodau lleol ac unrhyw bersonau eraill y maent yn ystyried eu bod yn briodol wrth lunio'r cod.

Adran 20 - Cydweithredu rhwng y Corff, awdurdodau lleol a chyrff y GIG

61. Mae'r adran hon yn gosod dyletswydd ar Gorff Llais y Dinesydd, cyrff y GIG ac awdurdodau lleol i wneud trefniadau i gydweithredu gyda golwg ar gefnogi ei gilydd i arfer eu swyddogaethau perthnasol o dan adrannau 13(2), 14(1) a 17(1).
62. Adran 13(2) yw swyddogaeth Corff Llais y Dinesydd o geisio barn y cyhoedd mewn cysylltiad â gwasanaethau iechyd a gwasanaethau cymdeithasol. Adran 14(1) yw dyletswydd Corff Llais y Dinesydd i hybu ymwybyddiaeth y cyhoedd o'i amcan cyffredinol ac o'i swyddogaethau. Mae adran 17(1) yn gosod dyletswydd ar gyrff y GIG ac awdurdodau lleol i ddwyn gweithgareddau Corff Llais y Dinesydd i sylw pobl sy'n cael neu a all gael gwasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol a ddarperir ganddynt neu ar eu rhan.

Adrannau 21 a 22 - Ystyr "gwasanaethau iechyd", "gwasanaethau cymdeithasol" a thermau eraill

63. Mae'r adrannau hyn yn gwneud darpariaeth ynghylch dehongli'r termau a ddefnyddir yn Rhan 4 gan gynnwys ystyr "gwasanaethau iechyd" a "gwasanaethau cymdeithasol".

Section 18 - Duty to supply information to Citizen Voice Body

56. This section imposes a duty on local health boards, NHS trusts, special health authorities and local authorities to supply such information to the Citizen Voice Body as it may reasonably request for the purpose of its functions. This will enable it to obtain information about the services provided by or arranged by the body or its proposals for developments, for example. The information excludes information that is protected from disclosure by other legislation or other rule of law. A request for information could not, for example, override prohibitions on disclosure contained in data protection legislation.
57. A local authority or an NHS Body must give the Citizen Voice Body its reasons in writing if it refuses to disclose information to the Citizen Voice Body under this section.

Section 19 – Code of practice on access to premises

58. This section imposes a duty on the Welsh Ministers to prepare and publish a code of practice about-
- a. requests by the Citizen Voice Body to access premises where health or social services are provided for the purpose of seeking views about health services or social services, and
 - b. where access has been agreed, engagement with individuals at those premises.
59. The Code will apply to the Citizen Voice Body, NHS bodies (ie Local Health Boards, NHS Trusts and Special Health Authorities) and local authorities who will all have a duty to have regard to it.
60. Subsection (5) places the Welsh Ministers under a duty to consult the Citizen Voice Body, NHS bodies, local authorities and any other persons they consider appropriate when preparing the code.

Section 20 – Co-operation between the Body, local authorities and NHS bodies

61. This section places the Citizen Voice Body, NHS bodies and local authorities under a duty to make arrangements to co-operate with a view to supporting each other to exercise their respective functions under sections 13(2), 14(1) and 17(1).
62. Section 13(2) is the Citizen Voice Body’s function of seeking the views of the public in respect of health and social services. Section 14(1) is the Citizen Voice Body’s duty to promote public awareness of its general objective and functions. Section 17(1) places a duty on NHS bodies and local authorities to bring the activities of the Citizen Voice Body to the attention of people who are receiving or may receive health services or social services that they provide or which are provided on their behalf.

Section 21 and 22– Meaning of health services, social services and other terms

63. These sections make provision about the interpretation of the terms used in Part 4 including the meaning of “health services” and “social services”.

Adran 23 – Dileu Cynghorau Iechyd Cymuned, a materion cysylltiedig

64. Mae'r adran hon yn dileu Cynghorau Iechyd Cymuned a Bwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned Cymru drwy ddiddymu adran 182 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 ac Atodlen 10 iddi. Sefydlwyd Cynghorau Iechyd Cymuned o dan adran 182 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 i gynrychioli buddiannau'r cyhoedd yn y gwasanaeth iechyd. Maent hefyd yn darparu gwasanaethau eirioli annibynnol yn rhinwedd trefniadau a wneir â Gweinidogion Cymru o dan adran 187 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006. Caiff y swyddogaethau hyn eu harfer gan Gorff Llais y Dinesydd yn ogystal â swyddogaethau sy'n ymwneud â gofal cymdeithasol.
65. Mae Rhan 2 o Atodlen 3 yn gwneud diwygiadau canlyniadol sy'n ymwneud â dileu'r Cynghorau Iechyd Cymuned a'r Bwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned a chreu Corff Llais y Dinesydd. Sefydlwyd y Cynghorau Iechyd Cymuned yn y lle cyntaf yn 1974 yng Nghymru a Lloegr gan barhau mewn bodolaeth yng Nghymru yn rhinwedd adran 182 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006. Mae nifer o Ddeddfau gan Senedd y Deyrnas Unedig megis Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cyfeirio at Gynghorau Iechyd Cymuned, ac mae nifer o Ddeddfau Cymru yn gwneud hynny hefyd, megis Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016. Mae'r Rhan hon o'r Atodlen yn dileu'r cyfeiriadau at y Cynghorau Iechyd Cymuned a Bwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned Cymru a, lle y bo'n briodol, mae'n ychwanegu cyfeiriad at Gorff Llais y Dinesydd.
66. Mae'r adran hon hefyd yn cyflwyno Atodlen 2 i'r Ddeddf sy'n galluogi Gweinidogion Cymru i drosglwyddo eiddo, hawliau a rhwymedigaethau sy'n bodoli ar hyn o bryd mewn perthynas â Chynghorau Iechyd Cymuned i Gorff Llais y Dinesydd. Rhaid i Weinidogion Cymru osod unrhyw gynllun gerbron y Senedd, fel y'i darperir ym mharagraff 1(6).

Rhan 5: Amrywiol a chyffredinol

Adran 24 – Is-gadeiryddion byrddau cyfarwyddwyr ymddiriedolaethau'r GIG

67. Mae'r adran hon yn diwygio Rhan 1 o Atodlen 3 i Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 i alluogi Gweinidogion Cymru, os ydynt yn ystyried ei bod yn briodol, i benodi is-gadeirydd i fwrdd Ymddiriedolaeth GIG.
68. Mae is-adrannau (3) a (4) yn gwneud diwygiadau canlyniadol mewn cysylltiad â'r prif gynigiad yn is-adran (2). Yn achos is-adran (3), mae'r diwygiadau hyn yn angenrheidiol i ganiatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau ynghylch cymwysterau a deiliadaeth swydd is-gadeirydd (gan gynnwys yr amgylchiadau y mae'n peidio â dal swydd neu y caniateir iddo gael ei ddiswyddo neu ei atal dros dro odanynt). Mae'r diwygiadau sydd wedi eu gwneud gan is-adran (4) yn angenrheidiol i'w gwneud yn ofynnol i Ymddiriedolaeth GIG dalu tâl a lwfansau eraill i is-gadeirydd.

Section 23 – Abolition of Community Health Councils, and connected matters

64. This section abolishes Community Health Councils and the Board of Community Health Councils in Wales by the repeal of section 182 of and Schedule 10 to the National Health Service (Wales) Act 2006. Community Health Councils were established under section 182 of the National Health Service (Wales) Act 2006 to represent the interests of the public in the health service. They also provide independent advocacy services, by virtue of arrangements made with the Welsh Ministers under section 187 of the National Health Service (Wales) Act 2006. These functions will be exercised by the Citizen Voice Body with the addition of functions relating to social care.
65. Part 2 of Schedule 3 makes consequential amendments related to the abolition of the Community Health Councils and the Board of Community Health Councils and creation of the Citizen Voice Body. The Community Health Councils were initially established in 1974 in England and Wales and continued in existence in Wales by virtue of section 182 of the National Health Service (Wales) Act 2006. A number of Acts of Parliament such as the Freedom of Information Act 2000 and the Equality Act 2010 refer to Community Health Councils, as do a number of Welsh Acts, such as the Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 and the Regulation and Inspection of Social Care (Wales) Act 2016. This Part of the Schedule removes references to the Community Health Council and Board of Community Health Councils in Wales and, where appropriate, adds a reference to the Citizen Voice Body.
66. This section also introduces Schedule 2 to the Act which enables the Welsh Ministers to transfer property, rights and liabilities which currently exist in relation to Community Health Councils to the Citizen Voice Body. The Welsh Ministers must lay any scheme before the Senedd, as provided in paragraph 1(6).

Part 5: Miscellaneous and general

Section 24 – Vice-chairs of boards of directors of NHS Trusts

67. This section amends Part 1 of Schedule 3 to the National Health Service (Wales) Act 2006 to enable the Welsh Ministers, if they consider it appropriate, to appoint a vice-chair to the board of an NHS Trust.
68. Subsections (3) and (4) make consequential amendments in connection with the main proposition in subsection (2). In the case of subsection (3), these amendments are necessary to allow the Welsh Ministers to make regulations about the qualifications and tenure of office of a vice chair (including the circumstances in which they cease to hold office or may be removed or suspended). The amendments made by subsection (4) are necessary to require an NHS Trust to pay remuneration and other allowances to a vice-chair.

Adran 25 – Rheoliadau

69. Mae'r adran hon yn esbonio bod pwerau i wneud rheoliadau i'w harfer drwy offeryn statudol (sy'n golygu bod gofynion gweithdrefnol penodol a gofynion eraill a gynhwysir yn Ndedf Offerynnau Statudol 1946 yn gymwys mewn perthynas â'r rheoliadau).
70. Mae is-adran (3) yn darparu y bydd y weithdrefn gadarnhaol yn gymwys i reoliadau a wneir o dan adran 26 os yw'r rheoliadau yn diwygio neu'n diddymu unrhyw ddeddfiad a gynhwysir mewn deddfwriaeth sylfaenol (mae adran 26 yn cynnwys pŵer i wneud darpariaeth drosiannol etc. sy'n angenrheidiol at ddibenion y Ddeddf). Mae hyn yn golygu bod unrhyw reoliadau o'r fath yn ddarostyngedig i gymeradwyaeth ddatganedig y Senedd.
71. Mae is-adran (4) yn darparu bod yr holl reoliadau eraill yn ddarostyngedig i'w diddymu yn unol â phenderfyniad gan y Senedd, gan gynnwys rheoliadau a wneir o dan adran 26 nad ydynt yn diwygio nac yn diddymu deddfwriaeth sylfaenol.

Adran 26 – Dehongli

72. Mae'r adran hon yn diffinio termau allweddol a ddefnyddir yn y Ddeddf, gan gynnwys "Bwrdd Iechyd Lleol", "rheoliadau" ac "Ymddiriedolaeth GIG".

Adran 27 – Mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol

73. Mae'r adran hon yn cyflwyno Atodlen 3 sy'n nodi mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol sy'n ymwneud â'r ddyletswydd ansawdd a Chorff Llais y Dinesydd.
74. Mae Rhan 2 o Atodlen 3 yn nodi diwygiadau canlyniadol sy'n ymwneud â dileu'r Cynghorau Iechyd Cymuned a Bwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned Cymru a chreu Corff Llais y Dinesydd.

Adran 28 – Pŵer i wneud darpariaeth drosiannol etc.

75. Mae'r adran hon yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau i ddarparu ar gyfer unrhyw ddarpariaeth ganlyniadol, darpariaeth atodol neu ddarpariaeth gysylltiedig, neu unrhyw ddarpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol neu ddarpariaeth arbed o dan yr amgylchiadau a nodir yn is-adran (1).

Adran 29 – Dod i rym

76. Mae'r adran hon yn gwneud darpariaeth ynghylch pryd a sut y daw'r Ddeddf i rym.
77. Mae is-adran (1) yn darparu y daw'r adran hon ac adran 30 i rym drannoeth y diwrnod y caiff y Ddeddf y Cydsyniad Brenhinol.
78. Bydd darpariaethau eraill y Ddeddf yn dod i rym ar ddiwrnod a bennir mewn gorchymyn (neu orchmynion) cychwyn a wneir gan Weinidogion Cymru o dan is-adran (2). Yn rhinwedd is-adran (3), bydd gan Weinidogion Cymru y pŵer i bennu dyddiadau gwahanol at ddibenion gwahanol ac i gynnwys darpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol a darpariaeth arbed mewn unrhyw orchymyn cychwyn.

Section 25 – Regulations

69. This section explains that powers to make regulations are to be exercised by statutory instrument (which means that certain procedural and other requirements contained in the Statutory Instruments Act 1946 apply in relation to the regulations).
70. Subsection (3) provides that the affirmative procedure will apply to regulations made under section 26 if the regulations amend or repeal any enactment contained in primary legislation (section 26 contains a power to make transitional etc. provision necessary for the purposes of the Act). This means that any such regulations are subject to the express approval of the Senedd.
71. Subsection (4) provides that all other regulations are subject to annulment in pursuance of a resolution of the Senedd, including regulations made under section 26 that do not amend or repeal primary legislation.

Section 26 – Interpretation

72. This section defines key terms used in the Act, including “regulations”, “Local Health Board”, and “NHS Trust”.

Section 27– Minor and consequential amendments

73. This section introduces Schedule 3 which sets out minor and consequential amendments relating to the duty of quality and the Citizen Voice Body.
74. Part 2 of Schedule 3 sets out consequential amendments related to the abolition of the Community Health Councils and the Board of Community Health Councils in Wales and creation of the Citizen Voice Body.

Section 28 – Power to make transitional etc. provision

75. This section enables the Welsh Ministers to make regulations to provide for any consequential, supplementary or incidental provision, or any transitional, transitory or saving provisions in the circumstances set out in subsection (1).

Section 29 – Coming into force

76. This section makes provision about when and how the Act comes into force.
77. Subsection (1) provides that this section and section 30 come into force the day after the day the Act receives Royal Assent.
78. The other provisions of the Act will come into force on a day specified in a commencement order (or orders) made by the Welsh Ministers under subsection (2). By virtue of subsection (3), the Welsh Ministers will have power to specify different dates for different purposes and include transitional, transitory and savings provision in any commencement order.

COFNOD Y TRAFODION YN Y SENEDD

79. Mae'r tabl a ganlyn yn nodi'r dyddiadau ar gyfer pob cyfnod o hynt y Ddeddf drwy'r Senedd. Gellir cael Cofnod y Trafodion a rhagor o wybodaeth am hynt y Ddeddf hon ar wefan y Senedd ar:

<https://busnes.senedd.cymru/mgIssueHistoryHome.aspx?IId=25475>

Cyfnod	Dyddiad
Cyflwynwyd	17 Mehefin 2019
Cyfnod 1 - Dadl	26 Tachwedd 2019
Cyfnod 2 - Pwyllgor Craffu - ystyried y gwelliannau	24 Ionawr 2020
Cyfnod 3 - Cyfarfod Llawn - ystyried y gwelliannau	10 Mawrth 2020
Cyfnod 4 - Cymeradwywyd gan y Cynulliad	17 Mawrth 2020
Y Cydsyniad Brenhinol	1 Mehefin 2020

©^h Hawlfraint y Goron 2020

Argraffwyd a chyhoeddwyd yn y Deyrnas Unedig gan The Stationery Office Limited o dan awdurdod ac arolygiaeth Jeff James, Rheolwr Gwasg Ei Mawrhydi ac Argraffydd Deddfau Seneddol y Frenhines.

*These notes refer to the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020 (asc 1)
which received Royal Assent on 1 June 2020*

RECORD OF PROCEEDINGS IN THE SENEDD

79. The following table sets out the dates for each stage of the Act's passage through the Senedd. The Record of Proceedings and further information on the passage of this Act can be found on the Senedd website at:

<https://record.assembly.wales/Plenary/6264#A57146>

Stage	Date
Introduced	17 June 2019
Stage 1 - Debate	26 November 2019
Stage 2 - Scrutiny Committee - consideration of amendments	24 January 2020
Stage 3 - Plenary - consideration of amendments	10 March 2020
Stage 4 - Approved by the Assembly	17 March 2020
Royal Assent	1 June 2020

© Crown copyright 2020

Printed and published in the UK by The Stationery Office Limited under the authority and superintendence of Jeff James, Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of Acts of Parliament.

a Williams Lea company

Cyhoeddwyd gan TSO (Y Llyfrfa), part of Williams Lea, ac ar gael o:

Arlein

www.tsoshop.co.uk

Post, Ffôn, Ffacs ac E-bost

TSO

Blwch Post 29, Norwich, NR3 1GN

Archebionf ffôn/ Ymholiadau cyffredinol 0333 202 5070

Archebion ffacs: 0333 202 5080

E-bost: customer.services@tso.co.uk

Ffôn Testun: 0333 202 5077

TSO@Blackwell ac Asiantau Achrededig eraill

Published by TSO (The Stationery Office), part of Williams Lea, and available from:

Online

www.tsoshop.co.uk

Mail, Telephone, Fax & E-mail

TSO

PO Box 29, Norwich, NR3 1GN

Telephone orders/General enquiries: 0333 202 5070

Fax orders: 0333 202 5080

E-mail: customer.services@tso.co.uk

Textphone: 0333 202 5077

TSO@Blackwell and other Accredited Agents

ISBN 978-0-348-12011-0

9 780348 120110